

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 12.07.1995
COM(95) 276 ΤΕΛΙΚΟ

95/0148 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ

ΤΗΝ ΕΝΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΣΕ ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΝΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Τα προγράμματα της Κοινότητας για πολιτική προστασίας και πληροφόρηση των καταναλωτών¹ ορίζουν τους γενικούς στόχους και τις αρχές για πολιτική σχετικά με τους καταναλωτές. Έτσι, το προκαταρκτικό πρόγραμμα του 1975 παρουσίαζε ορισμένες ενέργειες προτεραιότητας που έπρεπε να εκτελεστούν και, μεταξύ άλλων, την εκπόνηση κοινών αρχών σχετικά με την αναγραφή των τιμών και ενδεχομένως της τιμής ανά μονάδα βάρους ή όγκου. Το δεύτερο πρόγραμμα του 1981 απέδιδε επίσης ιδιαίτερη προσοχή στην πληροφόρηση του καταναλωτή σχετικά με τις τιμές, με τη βελτίωση των κανονιστικών όρων για την αναγραφή των τιμών, συμπεριλαμβανομένης της τιμής ανά μονάδα μέτρησης.
2. Στον τομέα αυτό το Συμβούλιο εξέδωσε:
 - την οδηγία 79/581/ΕΟΚ της 19ης Ιουνίου 1979 όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 88/315/ΕΟΚ της 7ης Ιουνίου 1988 για την αναγραφή των τιμών των τροφίμων² και
 - την οδηγία 88/314/ΕΟΚ της 7ης Ιουνίου 1988 για την αναγραφή των τιμών των μη εδώδιμων προϊόντων³.

B. ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

3. Οι εν λόγω οδηγίες θεσπίζουν τη γενική υποχρέωση αναγραφής της τιμής πώλησης και της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, των τροφίμων και των μη εδώδιμων προϊόντων για τα προϊόντα που πωλούνται χύμα καθώς και για τα προσσκευασμένα σε μεταβλητές ποσότητες προϊόντα.

Οι υποχρεώσεις αυτές που απορρέουν από τις δύο οδηγίες του 1988 άρχισαν να ισχύουν για τα κράτη μέλη στις 7 Ιουνίου 1990.
4. Όσον αφορά τα προσσκευασμένα σε προκαθορισμένες ποσότητες προϊόντα, το σύστημα που θεσπίζουν οι οδηγίες αυτές αποδεικνύεται πολύ πολύπλοκο:

¹ ΕΕ C92, 25.4.1975, σ. 2 και ΕΕ C133, 3.6.1981, σ. 2

² ΕΕ L158, 26.6.1979, σ. 19 και ΕΕ L142, 7.6.1988, σ. 23

³ ΕΕ L142, 7.6.1988, σ. 19

αφενός, υπάρχει κατ' αρχήν γενική υποχρέωση αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης για τα προσυσκευασμένα σε προκαθορισμένες ποσότητες προϊόντα που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα των οδηγιών.

αφετέρου, υπάρχουν εξαιρέσεις που επηρεάζουν σημαντικά την αρχή αυτή.

Εάν τα προϊόντα αυτά προσφέρονται στον τελικό καταναλωτή σε τυποποιημένες κοινοτικές σειρές, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να απαλλάξουν ορισμένες κατηγορίες των προϊόντων αυτών από την υποχρέωση αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης.

Για ορισμένες άλλες κατηγορίες των προϊόντων αυτών, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν εξαιρέσεις.

Για την εφαρμογή του συστήματος αυτού οι οδηγίες θεσπίζουν μεταβατική περίοδο που λήγει στις 7 Ιουνίου 1995.

Τέλος, για τις κατηγορίες των προσυσκευασμένων σε προκαθορισμένες ποσότητες προϊόντων που δεν περιλαμβάνονται στα παραρτήματα των οδηγιών, τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν εάν πρέπει ή όχι να αναγράφεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης.

5. Εκτός από τις ειδικές εξαιρέσεις που περιέχονται στις οδηγίες, όσον αφορά την αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέψουν εξαιρέσεις σε δύο άλλες περιπτώσεις:

- όταν η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης δεν είναι σημαντική και
- για τα προϊόντα που πωλούνται από μικρούς λιανοπωλητές και παραδίδονται άμεσα στον αγοραστή από τον πωλητή όταν η υποχρέωση θεωρείται ότι επιβαρύνει υπερβολικά τα εμπορικά αυτά καταστήματα ή είναι ανεφάρμοστη λόγω των ειδικών συνθηκών σε ορισμένες μορφές εμπορίου.

6. Μία σύντομη ιστορική αναδρομή είναι λοιπόν χρήσιμη για να εκτιμηθούν οι διάφορες φάσεις εκπόνησης του παρόντος νομοθετικού εγγράφου.

- Κατά το 1979, εισήχθη η αρχή της υποχρέωσης ένδειξης της τιμής πώλησης και της μοναδιαίας τιμής για τα τρόφιμα. Ορισμένες εξαιρέσεις ένδειξης της μοναδιαίας τιμής μπορούν να επιλεγούν από τα κράτη μέλη όταν τα προϊόντα είναι προσυσκευασμένα σε ορισμένες προκαθορισμένες ποσότητες ή πωλούνται χύμα ή κατά τεμάχιο.

Σε κάθε περίπτωση, το σημαντικότερο μέρος της οδηγίας ανεστάλη μέχρις ότου ληφθεί μια απόφαση από το Συμβούλιο το 1983 για ό,τι αφορά τις σειρές προϊόντων.

Στο πλαίσιο της αναμονής αυτής τα εθνικά μέτρα μπορούσαν να συνεχίσουν να εφαρμόζονται.

- Το 1981, η υποχρέωση ένδειξης της τιμής πώλησης τίθεται σε ισχύ για τα τρόφιμα.

- Το 1988, το προβλεπόμενο σύστημα επεκτάθηκε στα μη εδώδιμα προϊόντα και συγχρόνως, προσδιορίστηκε η σχέση μεταξύ μοναδιαίας τιμής και σειρών προϊόντων. Επισυνάφθηκαν σειρές για ορισμένα προϊόντα οι οποίες δημιουργούν δικαίωμα για εξαίρεση της αναφοράς μοναδιαίας τιμής μετά τη λήξη μιας νέας μεταβατικής περιόδου, στις 7 Ιουνίου 1995.
- Το 1990, η ένδειξη της τιμής πώλησης καθίσταται υποχρεωτική για τα εδώδιμα και μη εδώδιμα προϊόντα, πωλούμενα χύμα, εκτός αν τα κράτη μέλη προτιμούν την ένδειξη της τιμής κατά τεμάχιο και για τα προσυσκευασμένα προϊόντα σε διάφορες ποσότητες. (Το αναφερόμενο παράδειγμα είναι εκείνο των νωπών προϊόντων διατροφής).

7. Έτσι, η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος αυτού που μπορεί να πραγματοποιηθεί σήμερα δεν είναι ιδιαίτερα θετική. Πρώτον, διότι η συσσώρευση των κειμένων σχετικά με το θέμα αυτό πραγματοποιήθηκε εις βάρος των στόχων: δεκαέξι χρόνια μετά το πρώτο κείμενο, η πληροφόρηση σχετικά με τις τιμές δεν εξασφαλίζεται ακόμη επαρκώς.

Στη συνέχεια, διότι η κατάσταση που επικρατεί στα κράτη μέλη στα τέλη της μεταβατικής περιόδου επιτρέπει να σκεφτεί κανείς ότι το σύστημα που άρχισε να ισχύει το 1979 και συμπληρώθηκε το 1988 δεν είναι πλέον προσαρμοσμένο στις παρούσες συνθήκες.

Όλα τα κράτη μέλη έχουν βεβαίως διαβιβάσει τα κείμενα ενσωμάτωσης των οδηγιών και έχουν συνεπώς προβλέψει νομοθετικό μέσο που καλύπτει την ένδειξη των τιμών εδωδιμων και μη προϊόντων. Ορισμένα από αυτά θα αναμείνουν εντούτοις τη λήξη των μεταβατικών περιόδων για να θέσουν σε εφαρμογή τις υποχρεωτικές ενδείξεις ή εξαιρέσεις. Αν όλα τα κράτη έχουν ορθά ενσωματώσει την υποχρέωση ένδειξης της τιμής πώλησης, φαίνεται ότι αντίθετα η κατάσταση είναι λιγότερο σαφής σε θέματα μοναδιαίας τιμής, λόγω της σημασίας που δίδεται ανάλογα με τα κράτη μέλη στην τυποποίηση των συσκευασιών.

Όντως, η ισχύουσα νομοθεσία είχε προβλέψει ότι μια πολιτική υπέρ των σειρών προϊόντων θα μπορούσε να αποτελέσει μια εναλλακτική λύση στην ένδειξη της μοναδιαίας τιμής, στο βαθμό όπου η σύγκριση των τιμών των προϊόντων διευκολύνεται επίσης.

Όμως, ένα τέτοιο αίτημα δεν μπορεί να υποστηριχθεί σήμερα, εξαιτίας των βαθιών αλλαγών που σημειώθηκαν στους τρόπους παραγωγής και στα κυκλώματα διανομής καθώς και επειδή ο σύνδεσμος αυτός θα αποτελούσε υπερβολικό εμπόδιο στην καινοτομία.

8. Πολλές χώρες έχουν υποδείξει τις δυσχέρειες που θα μπορούσαν να συναντήσουν στην εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας από την 7η Ιουνίου 1995. Οι δυσχέρειες αυτές, κατά κύριο λόγο, σχετίζονται με την εφαρμογή των εξαιρέσεων από την υποχρέωση ένδειξης της μοναδιαίας τιμής, καθόσον οι οικονομικές συνθήκες έχουν εξελιχθεί σημαντικά κατά την τελευταία δεκαεπενταετία.

Γ. Η ΑΝΑΓΚΗ ΝΕΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

9. Η ανάγκη επανεξέτασης των ισχυόντων κανόνων ανιαποκρίνεται σε δύο σιόχους: βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών και εξασφάλιση της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας. Η επανεξέταση αυτή θα πρέπει να επιτρέπει την απλούστευση της νομοθεσίας και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ισχύοντος δικαίου.

I. Πληροφόρηση των καταναλωτών

10. Το δικαίωμα στην πληροφόρηση αναγνωρίζεται εδώ και καιρό ως ένα από τα θεμελιώδη δικαιώματα των καταναλωτών. Το Δικαστήριο το υπενθύμισε εξάλλου με την ευκαιρία της απόφασής του "GB-INNO-BM" (υπόθεση 362/88) της 7ης Μαρτίου 1990.

Για το λόγο αυτό ο μηχανισμός που επέλεξε η Κοινότητα έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς εξασφαλίζει την απαραίτητη διαφάνεια της αγοράς και ταυτόχρονα παρέχει στους καταναλωτές τα μέσα για να πραγματοποιούν τις επιλογές τους μεταξύ των προϊόντων όντας ενήμεροι της κατάστασης.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση εισήγαγε ένα νέο άρθρο 129 Α, το οποίο προβλέπει την επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και αυτό ιδίως μέσω ειδικών ενεργειών προοριζόμενων να εξασφαλίσουν επαρκή πληροφόρηση των καταναλωτών.

Το Συμβούλιο "Καταναλωτές", κατά τη σύνοδο της 5ης Απριλίου 1993, κάλεσε την Επιτροπή να εξετάσει ορισμένα θέματα και να υποβάλει στο Συμβούλιο τα συμπεράσματά της. Το Συμβούλιο αυτό διαπίστωσε ότι η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι η επισήμανση πρέπει μεταξύ άλλων να είναι σαφής, δηλαδή να επιτρέπει στους καταναλωτές να συγκρίνουν διάφορα προϊόντα στο πλαίσιο της ίδιας ομάδας προϊόντων, όσον αφορά την ποιότητα και την τιμή τους.

11. Λόγω της πολυπλοκότητας του ισχύοντος συστήματος, οι καταναλωτές δεν διαθέτουν τη στιγμή αυτή τέτοιες διαφανείς πληροφορίες ως προς τις τιμές. Ειδικότερα, η επίπτωση της απαλλαγής από την ένδειξη τιμής ανά μονάδα μέτρησης για τα προϊόντα που διατίθενται στο εμπόριο προσυσκευασμένα βάσει των κοινοτικών σειρών είναι ότι οι καταναλωτές βρίσκονται σε αδυναμία να συγκρίνουν ευχερώς τις τιμές παρομοίων προϊόντων καθόσον άλλοτε αναγράφεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης και άλλοτε όχι. Αυτό ισχύει παραδείγματος χάριν:

- στα παγωτά για τα οποία η τιμή ανά λίτρο είναι υποχρεωτική όταν η ποσότητα είναι 250 g αλλά όχι αν η ποσότητα είναι 300 g
- στις κονσέρβες φρούτων ή λαχανικών σε μεταλλικό κουτί ή σε γυάλινο δοχείο, για τις οποίες η τιμή κατά κιλό ή λίτρο είναι υποχρεωτική εάν η ποσότητα είναι 250 g ή 500 g ή 1 l, αλλά όχι εάν το δοχείο είναι χωρητικότητας 156, 212, 314, 370, 425, 580 ... ml

Τέτοιες καταστάσεις απορρέουν λοιπόν από το ισχύον δίκαιο το οποίο προβλέπει μια στενή σχέση μεταξύ της τυποποίησης των συσκευασιών και της αναγραφής των τιμών.

Το Συμβούλιο είχε ζητήσει, εξάλλου, σε ψήφισμά του της 7 Ιουνίου 1988⁴ να γίνει αναθεώρηση των σειρών.

Αλλά ο στόχος που είχε οριστεί με το ψήφισμα αυτό, ήτοι ο καθορισμός στο πλαίσιο της τυποποίησης των προσσκευασιών των σειρών απλών και ευχερώς συγκρίσιμων τιμών που να διευκολύνουν τη σύγκριση των τιμών από τον καταναλωτή και στη συνέχεια η υποκατάσταση, με την τυποποίηση αυτή της αναγραφής των τιμών ανά μονάδα μέτρησης, δεν μπόρεσε να επιτευχθεί.

Οντως, ο προγενέστερος χαρακτήρας των σειρών σε σχέση με τα συνιστώμενα από το προαναφερθέν ψήφισμα, οδήγησε τους παραγωγούς και τους διανομείς να επενδύσουν στον εξορθολογισμό των αλυσίδων εφοδιασμού τους. Αυτό περιόρισε τις μεταγενέστερες δυνατότητες απλούστευσης των υφιστάμενων σειρών προς την κατεύθυνση που επιθυμούσε το Συμβούλιο, όπως έδειξαν οι εργασίες που αναλήφθηκαν κατά τα τελευταία αυτά έτη για την ικανοποίηση του προαναφερθέντος σκοπού.

Εάν θεωρηθεί ότι οι σειρές διατηρούν το ενδιαφέρον τους, π.χ. από πλευράς ειλικρίνειας στις συναλλαγές ή προστασίας του περιβάλλοντος, συγχρόνως όπως διαπιστώνεται, με τη βοήθεια του παρόντος, η Επιτροπή εκτιμά ενώπιον της πολυπλοκότητας του ισχύοντος συστήματος και την αδυναμία ικανοποίησης του στόχου υποκατάστασης που είχε οριστεί από το Συμβούλιο το 1988, ότι η απλούστευση του ισχύοντος συστήματος δεν μπορεί να επιτευχθεί παρά μόνο με την κατάργηση της σχέσης που είχε θεσπιστεί μεταξύ της ένδειξης τιμής ανά μονάδα μέτρησης και των σειρών προσσκευασίας.

12. Η διαφάνεια των τιμών θα πρέπει επίσης να αποτελεί προτεραιότητα εάν αναφερθούμε στην υλοποίηση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης που προβλέπεται από τη Συνθήκη. Την προοπτική της φάσης ΙΙΙ και της εισαγωγής του ενιαίου νομίσματος, οι καταναλωτές θα πρέπει οπωσδήποτε να διαθέτουν στοιχεία αναφοράς απλά που να τους επιτρέπουν να συγκρίνουν τις τιμές των προϊόντων, συγχρόνως μεταξύ προϊόντων αλλά επίσης μεταξύ παλαιού και νέου νομίσματος αναφοράς. Η διαφάνεια θα πρέπει λοιπόν να βελτιωθεί κατά τρόπο σημαντικό και η εφαρμογή της να γίνει έγκαιρα ώστε να συνοδεύσει τη μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα.

ΙΙ. Επικουρικότητα

13. Το πλαίσιο των ενεργειών της για την παρακολούθηση της εφαρμογής του συστήματος που αποφασίστηκε το 1988, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι πολλά κράτη μέλη συναντούσαν δυσχέρειες στον ορισμό του εθνικού δικαίου για την ενσωμάτωση των οδηγιών 88/314/ΕΟΚ και 88/315/ΕΟΚ. Τα θέματα που τέθηκαν τότε αφορούσαν κυρίως το μέρος του συστήματος που αφορούσε την τιμή μονάδας μέτρησης, λόγω των επιλογών που ανοίγοντο με τις κοινοτικές και εθνικές σειρές σε ό,τι αφορά τις προσσκευασίες.

⁴ Ψήφισμα του Συμβουλίου στις 7 Ιουνίου 1988 σχετικά με την προστασία των καταναλωτών σε θέματα αναγραφής τιμών των εδωδίων και μη εδωδίων προϊόντων (ΕΕ αριθ. C 153 της 11.06.1988 σελ. 1)

Οπωσδήποτε, λαμβανομένης υπόψη της σχετικά μακράς προθεσμίας (7 έτη) που προβλέπεται για την ενσωμάτωση, τα κράτη μέλη είχαν τη τάση να περιμένουν το τέλος αυτής της μεταβατικής περιόδου για να προσδιορίσουν τις διατυπώσεις εφαρμογής.

Προσεγγίζοντας λοιπόν τη λήξη αυτής της προθεσμίας οι δυσχέρειες κατέστησαν περισσότερο εμφανείς. Οι δυσχέρειες αυτές αυξήθηκαν λόγω των αλλαγών που επήλθαν κατά την περίοδο αυτή στις μεθόδους διάθεσης στο εμπόριο.

Η Επιτροπή θέλησε να προσελκύσει τη προσοχή σ' αυτή τη κατάσταση με την ευκαιρία της πρώτης έκθεσης που απηύθυνε στο Συμβούλιο το Νοέμβριο 1993 αναφορικά με τη προσαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας προς την αρχή της επικουρικότητας (COM(93) 545 τελικό της 24.11.1993).

Στην εν λόγω έκθεση η Επιτροπή επεσήμανε την περίπτωση των τριών οδηγιών περί της προστασίας των καταναλωτών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών των τροφίμων και των μη εδωδιμων προϊόντων και ανέφερε τις διαπιστωθείσες δυσχέρειες. Σ' αυτή αναφέρετο ότι η εμπειρία από την εφαρμογή των οδηγιών που αφορούν την αναγραφή των τιμών δείχνει, μεταξύ άλλων, ότι το σημερινό σύστημα αποδείχθηκε πολύπλοκο, ελλιπές και αναμφίβολα υπερβολικά λεπτομερές. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή πρότεινε αναθεώρηση των τριών προαναφερόμενων κειμένων, με στόχο την απλοποίησή τους.

14. Η ανάλυση απέδειξε επίσης την ανάγκη να ληφθεί υπόψη η κατάσταση στα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά τις καταναλωτικές συνήθειες, τις εμπορικές συνήθειες, την αγοραστική δύναμη και το σύστημα εμπορικής διανομής, στοιχεία που είναι αρκετά ανομοιογενή. Εξάλλου τα κράτη μέλη διαθέτουν ιδιαίτερη εμπειρία στους τρόπους ένδειξης των τιμών, που προκύπτουν επίσης από την εφαρμογή των κοινοτικών κανονισμών στο θέμα αυτό και κατά συνέπεια θα πρέπει να επωφεληθούμε για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του δικαίου.
15. Η υποχρέωση απλούστευσης θα πρέπει λοιπόν να βρει εδώ την πλήρη εφαρμογή της και αυτό για πολλούς διακεκριμένους λόγους:
 - Καθώς οι μέθοδοι παραγωγής και διάθεσης στο εμπόριο έχουν σημαντικά εξελιχθεί θα ήταν ενδεδειγμένο να ληφθούν υπόψη.
 - Επειδή τα κράτη μέλη ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσχέρειες στον προσδιορισμό των προϊόντων ή των σειρών προϊόντων που θα πρέπει να φέρουν απ' την τιμή μονάδας, θα ήταν ενδεδειγμένο να απλουστευθεί η νομοθετική διάταξη κατά τρόπο σημαντικό ώστε να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά της.
 - Η πολλαπλότητα των δυνατοτήτων εξαίρεσης με βάση τις σειρές προσσκευασίας, είτε αυτές έχουν αποφασιστεί σε κοινοτικό είτε σε εθνικό επίπεδο θα καθιστούσε πληθωρική τη νομοθετική διάταξη, η οποία, τιθέμενη σε εφαρμογή στο εθνικό επίπεδο θα καθίστατο ιδιαίτερα συγκεχυμένη για τους επιχειρηματίες.

- Καθώς οι δυνατότητες εξαίρεσης ορισμένων εμπορικών κλάδων έχουν οδηγήσει σε απόκλιση απόψεων, θα ενδείκνυτο να διευκρινιστούν περαιτέρω οι στόχοι.
- Καθώς όλα τα κράτη μέλη συμμερίζονται πλήρως τη μέριμνα για βέλτιστη πληροφόρηση επί των τιμών, θα ήταν ενδεδειγμένο να επιβεβαιωθεί εκ νέου η χρησιμότητα μιας ευχερούς σύγκρισης των τιμών αυτών σε κάθε περίπτωση.

16. Καθώς η απλοποίηση δεν μπορεί να οδηγήσει σε υποβάθμιση του επιπέδου προστασίας των καταναλωτών, είναι κατά συνέπεια απαραίτητο να επανεπιβεβαιωθεί ο ρόλος της ένδειξης της τιμής πώλησης και της τιμής μονάδας, οι οποίες παραμένουν αναγκαίες στη μεγάλη πλειονότητα των περιπτώσεων.

Επιπλέον, η αποκτηθείσα εμπειρία στα κράτη μέλη τα οποία έχουν επιλέξει ήδη να διασφαλίσουν ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε θέματα ενημέρωσης ως προς τις τιμές των προϊόντων, δείχνει ότι η εφαρμογή της διπλής ένδειξης της τιμής πώλησης και της τιμής ανά μονάδα μέτρησης - όταν η τελευταία αυτή έχει σημασία - αποτελεί τον απλούστερο και αποτελεσματικότερο τρόπο που επιτρέπει στους καταναλωτές να συγκρίνουν τις τιμές.

Ως εκ τούτου, στο παρόν σχέδιο αυτή είναι η λύση που επιλέγεται ώστε η Κοινότητα να είναι σε θέση να προτείνει ένα εξίσου υψηλό επίπεδο προστασίας για τους καταναλωτές όλων των κρατών μελών διασφαλίζοντας τους ένα επίπεδο ενημέρωσης όσο γίνεται περισσότερο ομοιογενές, πράγμα που δικαιολογεί μια κοινοτική πρωτοβουλία.

Τα κράτη μέλη θα διαθέτουν από πλευράς τους δυνατότητες χορήγησης απαλλαγών από την υποχρέωση αναγραφής της τιμής μονάδας μέτρησης όταν η ένδειξη αυτή δεν παρέχει χρήσιμη πληροφορία στους καταναλωτές. Ομοίως θα έχουν τη δυνατότητα να λάβουν υπόψη τις ενδεχόμενες δυσχέρειες προσαρμογής των μικρών καταστημάτων λιανικής πώλησης.

Δ. Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

17. Η σκοπούμενη απλούστευση απαιτεί οπωσδήποτε ένα συνολικό προβληματισμό και οι προτεινόμενοι προανατολισμοί θα πρέπει να λάβουν υπόψη το σύνολο των υπεισερχομένων συμφερόντων. Η απλούστευση αφορά εδώ το γενικό συμφέρον, ήτοι εκείνο όλων των καταναλωτών και το πλέον εύχρηστο σύστημα για τους ενδιαφερομένους επιχειρηματίες.

Αν και η βελτίωση της διαφάνειας και της πληροφόρησης των καταναλωτών προκαλεί ορισμένες πρόσθετες επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις, δεν παύει ωστόσο να ισχύει το γεγονός ότι τα αναμενόμενα οφέλη θα εκτιμηθούν σε πιο μακροπρόθεσμη βάση. Αν το συμφέρον των καταναλωτών μπορεί να γίνει εύκολα αντιληπτό σε βραχυπρόθεσμη βάση, μπορεί επίσης λογικά να προβλεφθεί σε μεσοπρόθεσμη βάση η αποκόμιση μη αμελητέων κερδών για το εμπόριο και τη βιομηχανία λόγω της προτεινόμενης απλούστευσης, συμπεριλαμβανομένων και των κερδών στη διαχείριση των τρόπων αναγραφής των τιμών.

18. Για να αξιολογηθεί κατά τον ακριβέστερο δυνατό τρόπο η εμβέλεια της επιδιωκόμενης απλούστευσης, πραγματοποιήθηκε πολύ μεγάλος αριθμός διαβουλεύσεων κατά τη διάρκεια του παρελθόντος έτους με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς συντελεστές.

Από τις διαβουλεύσεις αυτές, προκύπτει ότι οι εκπρόσωποι των καταναλωτών είναι οι μόνοι που εκφράστηκαν χωρίς αμφισβητήσεις υπέρ της γενικευμένης υποχρέωσης ένδειξης της τιμής μονάδας.

Οντως, οι διαβουλεύσεις οδήγησαν στην εμφάνιση ορισμένων ερωτημάτων ως προς τη συστηματικότερη υποχρέωση αναγραφής της τιμής μονάδας για τη διευκλίνηση των συγκρίσεων.

Για τη βιομηχανία, ένα μέρος υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα των επενδύσεων που πραγματοποιούνται για τον εξορθολογισμό της παρουσίας των προϊόντων ενώ ένα άλλο μέρος επιθυμεί έντονα περισσότερη ελευθερία στην παρουσίαση των προϊόντων του.

Ο κλάδος εμπορίας είναι επίσης διχασμένος. Αναγνωρίζοντας ότι οι μεγάλοι διανομείς συντάσσονται όλο και περισσότερο με την άποψη της τιμής μονάδας, παραμένουν φόβοι ως προς τις επιβαρύνσεις που θα μπορούσαν να επιβληθούν σε ορισμένους εμπορικούς κλάδους οι οποίοι δεν διαθέτουν ακόμη επαρκή μέσα.

19. Οι φόβοι τους οποίους έχει επικαλεστεί ένα μέρος του βιομηχανικού κλάδου θα μπορούσαν να φανούν αβάσιμοι στο βαθμό όπου η ευθύνη ένδειξης της τιμής εμπίπτει στο διανομέα.

Στην πραγματικότητα, οι εκφρασθέντες φόβοι αφορούν τη διάρκεια ισχύος των τυποποιημένων σειρών προϊόντων, όπως αυτές έχουν εκπονηθεί συγχρόνως σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο. Στις ισχύουσες διατάξεις, έχει προβλεφθεί στενή σχέση μεταξύ σειρών προϊόντων και τιμών μονάδας. Όμως εξάλλου έχει γίνει παραδεκτό ότι ορισμένες σειρές προϊόντων έχουν μια δική τους χρησιμότητα, από πλευράς οικονομικών παραγωγής και ελεύθερης διακίνησης των προϊόντων, καθώς και από την πλευρά της προοπτικής διαφύλαξης του περιβάλλοντος.

20. Άλλες αντιρρήσεις που διατυπώθηκαν αναφέρονται στα πρόσθετα βάρη που θα επιβάλλοντο στον εμπορικό κλάδο με τη θέσπιση ενός νέου συστήματος.

Κατά γενικό κανόνα, όσον αφορά τις επιχειρήσεις διανομής που χρησιμοποιούν την ανάγνωση του γραμμωτού κώδικα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η αναγραφή της τιμής των προϊόντων γίνεται κυρίως με επισήμανση επί του εκθετηρίου. Τα καταστήματα πώλησης που δεν έχουν καθιερώσει ακόμη την τεχνική της ανάγνωσης του γραμμωτού κώδικα, εφαρμόζουν την ατομική επισήμανση.

Η απαλλαγή αυτή από την ατομική αναγραφή της τιμής σε κάθε προϊόν αντιπροσωπεύει οικονομία που μπορεί να εκτιμηθεί σε 0.5%-1% του κύκλου εργασιών. Μια επιχείρηση μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει την ατομική επισήμανση για λόγους εμπορικής προώθησης, παρά τη χρησιμοποίηση του γραμμωτού κώδικα.

Σύμφωνα με μελέτη που ανέθεσε η Επιτροπή, μπορεί να εκτιμηθεί ότι εδώ και μερικά χρόνια πολύ μεγάλο ποσοστό των μεγάλης και μεσαίας κλίμακας εταιρειών διανομής στην Ευρώπη χρησιμοποιούν τον γραμμικό κώδικα με περισσότερο ή λιγότερο πολύπλοκες συσκευές οπτικής ανάγνωσης.

Παρ' όλο που η νέα αυτή τεχνική πληροφόρησης αποσκοπεί στη βελτίωση της διαχείρισης της διανομής (βελτίωση της παραγωγικότητας, γνώση της αγοράς και εμπορικές σχέσεις), μπορεί επίσης ως συνέπεια να είναι επωφελής και για τον καταναλωτή (μείωση του απαιτούμενου χρόνου στο ταμείο, χορήγηση λεπτομερέστερης απόδειξης, μείωση των λαθών κωδικοποίησης κ.τ.λ.).

Το σύστημα αυτό διευκολύνει πάντως τη διαχείριση της αναγραφής των τιμών των προϊόντων, κατά τρόπο ώστε να είναι δυνατόν να καθοριστεί και να αναγραφεί η τιμή ανά μονάδα μέτρησης, σε συνδυασμό με την υποχρέωση που ισχύει σήμερα για την αναγραφή της τιμής πώλησης. Αυτό αντιπροσωπεύει μόνο ασήμαντο κόστος, κυρίως όταν η επισήμανση γίνεται επί του εκθετηρίου. Πράγματι, αυτή η θέσπιση της τιμής ανά μονάδα μέτρησης δεν πρέπει να έχει ως συνέπεια σημαντικές επιβαρύνσεις, αρκεί, στις περισσότερες περιπτώσεις, να γίνουν ελάχιστες τροποποιήσεις στο λογισμικό που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της τιμής πώλησης.

Αφετέρου, το κόστος που αντιστοιχεί στο προσωπικό το απαιτούμενο για την τοποθέτηση και την επιτήρηση των ετικετών επί του εκθετηρίου είναι σχεδόν ταυτόσημο, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται μόνο για την τιμή πώλησης ή για δύο τιμές στην ίδια ετικέτα.

Θα πρέπει τέλος να αναφερθεί ότι στον τομέα αυτό ο ρυθμός των καινοτομιών είναι αρκετά έντονος και ότι νέες γενεές συσκευών ανάγνωσης, αποτελεσματικότερες, θα μπορούσαν να εμφανιστούν πολύ σύντομα.

21. Εξάλλου, πρόσφατες παρατηρήσεις παρέχουν τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Εκτός από τη Γερμανία και την Ελλάδα (στην τελευταία αυτή χώρα η οπτική ανάγνωση του γραμμωτού κώδικα έχει ακόμη μικρή διάδοση), οι περισσότερες μεγάλες και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις διανομής εφαρμόζουν ή σκοπεύουν να εφαρμόσουν βραχυπρόθεσμα την τιμή ανά μονάδα μέτρησης.
2. Οι υπόλοιπες μεσαίου και μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεις διανομής εξετάζουν σήμερα τη δυνατότητα αυτή κυρίως για εμπορικούς λόγους.

Θα πρέπει βεβαίως να ληφθούν υπόψη οι δυνητικές έμμεσες οικονομίες που μπορούν να επιτευχθούν με τη γενικευμένη εφαρμογή της τιμής μονάδας. Εννοείται ότι είναι δαπανηρότερο το να χρειάζεται να αναγνωριστούν με τις γνωστές υφιστάμενες δυσχέρειες τα προϊόντα στα οποία επιβάλλεται η υποχρέωση, από το να προβλεφθεί ενιαίος κανόνας για ένα ολόκληρο είδος ή σειρά προϊόντων.

Μένει οπωσδήποτε ορισμένα κράτη μέλη να μπορέσουν να λάβουν υπόψη τους ότι η προσαρμογή ορισμένων μικρών εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης θα ήταν ενδεχομένως δυσχερής εντός της διατιθέμενης προθεσμίας. Η δυνατότητα

παράτασης της περιόδου αυτής κατά τέσσερα πρόσθετα έτη θα τους επέτρεπε να αντιμετωπίσουν τις ενδεχόμενες αυτές δυσχέρειες.

Επίσης για λόγους διευκόλυνσης των προσαρμογών, ιδιαίτερα μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών ως προς τις μεθόδους, θα υποβληθεί από την Επιτροπή έκθεση αξιολόγησης των καταστάσεων που διαπιστώνονται στα μικρά καταστήματα λιανικού εμπορίου, δύο έτη πριν από τη λήξη της παράτασης.

E. ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

22. Ο διττός στόχος του νέου συστήματος είναι συνεπώς η βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών και η απλούστευση. Οι ευρύτερες διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατέστησαν δυνατή τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών.

- Η ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας του ισχύοντος δικαίου μέσω απλούστευσής του:
κανείς δεν είναι ικανοποιημένος από τη διαπίστωση ότι το σύστημα είναι πολύπλοκο σε βαθμό ώστε η πλειοψηφία των καταναλωτών και των οικονομικών εταίρων να μην το κατανοούν και να μην είναι σε θέση να το εφαρμόσουν. Ορισμένα κράτη μέλη υπογράμμισαν αυτό το σημείο και την ανάγκη απλούστευσης.

- Η απλούστευση επιτρέπει στην Κοινότητα να προτείνει ένα νέο ομοιογενές επίπεδο πληροφόρησης των καταναλωτών αναφορικά με τις τιμές, στηρίζοντας έτσι τις εθνικές πολιτικές. Η πρόταση παρέχει επίσης έναν κοινό παρονομαστή για τον επιδιωκόμενο στόχο.

- Η εγκατάλειψη του δεσμού μεταξύ της πληροφόρησης των καταναλωτών και της πολιτικής που ασκείται υπέρ της τυποποίησης των συσκευασιών των προϊόντων:

Το δικαίωμα των καταναλωτών στην πληροφόρηση σύμφωνα με το άρθρο 129Α δεν πρόκειται πλέον να αλλοιωθεί λόγω της πολυπλοκότητας του ισχύοντος συστήματος και η διαφάνεια των τιμών πρόκειται να αναγνωριστεί ως πρωταρχικός στόχος.

- Ο επείγων χαρακτήρας εξεύρεσης μιας γενικής λύσης:
Η προθεσμία λήξης της μεταβατικής περιόδου την οποία προβλέπει το σημερινό σύστημα έχει υποστεί συχνές αλλαγές. Επομένως, είναι σκόπιμο να προταθεί ένα σύστημα προσαρμοσμένο ώστε να εγγυάται τη νομική ασφάλεια όλων των παρεμβαίνοντων, χωρίς να επηρεάζει τη διαδικασία απόφασης της Κοινότητας.

23. Για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες αυτές, η Επιτροπή υπέβαλε στις 5 Δεκεμβρίου 1994 πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί τροποποίησης της οδηγίας 79/581/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των καταναλωτών σε θέματα αναγραφής τιμών τροφίμων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 88/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την οδηγία 88/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των καταναλωτών σε θέματα αναγραφής τιμών προϊόντων μη εδωδίων - COM(94)431 τελικό.

Η πρόταση αυτή που τροποποιήθηκε μετά την πρώτη ανάγνωση, και η οποία προβλέπεται από το άρθρο 189 Β της Συνθήκης συνίσταται στην πρόβλεψη μιας παράταξης της μεταβατικής περιόδου του ισχύοντος καθεστώτος για

4 έτη, με τη λήξη της οποίας θα τεθεί σε ισχύ το νέο απλουστευμένο σύστημα.

Στην πράξη έχει σημασία η εξασφάλιση της νομικής ασφάλειας του υφιστάμενου συστήματος και η πρόβλεψη λογικής προθεσμίας για την εγκατάσταση του νέου απλουστευμένου συστήματος.

Η πρόταση αυτή περί "αναβολής" εξετάζεται τη στιγμή αυτή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

24. Η νομική βάση που επελέγη για τη πρόταση του απλουστευμένου συστήματος είναι το άρθρο 129Α, παράγραφος 2. Καταργώντας την υφιστάμενη σχέση μεταξύ των οδηγιών σχετικά με την αναγραφή των τιμών μονάδας μέτρησης και του κοινοτικού συστήματος σχετικά με τις σειρές προσυσκευασμένων προϊόντων - που αποσκοπεί κυρίως στην εξασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των σχετικών εμπορευμάτων στην εσωτερική αγορά, - η πολιτική αναγραφής της τιμής μονάδας μέτρησης αποτελεί στο εξής μέρος αυτών των "ειδικών ενεργειών" που στηρίζουν και συμπληρώνουν τη πολιτική που διεξάγεται από τα κράτη μέλη για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών και για την εξασφάλιση σ' αυτούς επαρκούς πληροφόρησης, όπως προβλέπεται στη παράγραφο 1.β) του άρθρου 129Α.
25. Στο πλαίσιο της τήρησης του επιδιωκόμενου στόχου, ήτοι της βελτίωσης της πληροφόρησης των καταναλωτών επί των τιμών των προϊόντων, η Επιτροπή προβλέπει τη κατάρτιση έκθεσης η οποία θα υποβληθεί στα θεσμικά όργανα εντός προθεσμίας 4 ετών το αργότερο μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
Η έκθεση αυτή θα έχει ως σκοπό να παρουσιάσει έναν απολογισμό των μέτρων που θα έχουν ληφθεί από τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της οδηγίας και εκείνα που προβλέπονται από το άρθρο 6. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι λοιπόν να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση των αντιστοίχων συνεισφορών των κρατών μελών και της Κοινότητας στη βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών επί των τιμών.
26. Αυτής της γενικής έκθεσης θα προηγηθεί, δύο έτη νωρίτερα, μια ενδιάμεση έκθεση η οποία θα ασχολείται ακριβέστερα με τα μέτρα που θα έχουν λάβει τα κράτη μέλη για τη προσαρμογή του συστήματος στα μικρά εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης που θα έχουν επωφεληθεί αναβολής της υποχρέωσης αναγραφής των τιμών μονάδας μέτρησης.

Φροντίζοντας για την επιδίωξη του στόχου βελτίωσης των καταναλωτών, η Επιτροπή θα υποβάλει αυτή τη πρώτη έκθεση προόδου ώστε να διευκρινιστούν οι δυνατότητες που ανοίγονται στους μικρούς λιανοπωλητές με την εξέλιξη των τεχνολογιών και να αξιολογηθεί ο τρόπος με τον οποίο ο τομέας θα συνεργαστεί στην εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος.

ΣΤ. ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

27. Το περιεχόμενο του προβλεπόμενου απλουστευμένου συστήματος

Άρθρο 1

Το άρθρο 1 καθορίζει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και εκθέτει την αρχή γενικής αναγραφής της τιμής πώλησης και της τιμής μονάδας για τη διασφάλιση της πληροφόρησης των καταναλωτών, είτε πρόκειται για προϊόντα εδωδιμα είτε μη εδωδιμα. Το πεδίο εφαρμογής περιορίζεται ηθελημένα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η σύγκριση τιμών είναι ενδεδειγμένη ώστε η ενέργεια να μην υπερβαίνει τα όρια του αναγκαίου. Οντως, υφίστανται ορισμένες καταστάσεις κατά τις οποίες η σύγκριση τιμών δεν προσφέρει καθοριστική πληροφορία στον καταναλωτή, ιδιαίτερα όταν τα προϊόντα έχουν πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά ή όταν ανταποκρίνονται σε διαφοροποιημένες ανάγκες των καταναλωτών.

Αυτό ισχύει παραδείγματος χάρη στα προϊόντα με προσωπικό χαρακτήρα, στα είδη ένδυσης, στα αυτοκίνητα, στα έπιπλα και σε όλα τα προϊόντα για τα οποία μια ένδειξη μέτρου είτε πρόκειται για πλάτος, για μήκος ή για άλλη ποσότητα δεν προσφέρει χρήσιμη πληροφορία για σύγκριση των τιμών.

Η υποχρέωση αναγραφής των τιμών βαρύνει, λοιπόν, τον πωλητή που προσφέρει προς πώληση στο κοινό, στον τελικό καταναλωτή, φυσικό πρόσωπο που δεν αγοράζει για τις ανάγκες μιας βιομηχανικής ή εμπορικής δραστηριότητας. Έτσι, η αναγραφή των τιμών των προϊόντων δεν απαιτείται στις σχέσεις μεταξύ προμηθευτών και λιανοπωλητών.

Άρθρο 2

Το άρθρο 2 αφορά τους ενδεδειγμένους ορισμούς της οδηγίας. Οι ορισμοί βασίζονται εν μέρει στις ήδη υπάρχουσες οδηγίες σχετικά με την αναγραφή των τιμών. Η διατύπωση προσαρμόστηκε ώστε να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ορισμένα προϊόντα κατά τρόπο γενικό και συνήθη σε ποσότητα που διαφέρει από τις βασικές ποσότητες. Τα κράτη μέλη θα μπορούν να αποφασίσουν ότι η τιμή μονάδας μέτρησης εκφράζεται αναφορικά προς μια τέτοια ποσότητα. Τέτοιες επιλογές, θα πρέπει προφανώς να αιτιολογούνται.

Άρθρο 3

Στο άρθρο 3 αναφέρονται οι αρχές: η απαίτηση αναγραφής ταυτόχρονα της τιμής πώλησης και της τιμής ανά μονάδα μέτρησης. Για τα προϊόντα που πωλούνται χύμα απαιτείται μόνο η τιμή ανά μονάδα μέτρησης, εφόσον η τιμή πώλησης δεν μπορεί να ορισθεί πριν από τον ορισμό της ποσότητας που ζητά ο καταναλωτής.

Άρθρο 4

Το άρθρο αυτό αφορά τις απαιτήσεις στις οποίες θα πρέπει να ανταποκρίνεται η αναγραφή των τιμών. Πρόκειται για τη διασφάλιση του ότι ο στόχος της πληροφόρησης επιτυγχάνεται στην πράξη.

Άρθρο 5

Εδώ προβλέπεται ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να ορίσουν τις πρακτικές διατυπώσεις επισήμανσης ή αναγραφής σε ετικέτα, καθόσον αυτό

θα πρέπει να γίνει λαμβάνοντας υπόψη τις εμπορικές πρακτικές. Με τον τρόπο αυτό, τα κράτη μέλη θα μπορέσουν να προσδιορίσουν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η αναγραφή της τιμής σε ετικέτα ανά προϊόν είναι απαραίτητη και εκείνες για τις οποίες μια ένδειξη της τιμής στο εκθετήριο είναι επαρκής.

Στο ίδιο πλαίσιο της μέριμνας για αποτελεσματικότητα τα κράτη μέλη θα οδηγηθούν να διευκρινίσουν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η επιλογή της μονάδας μέτρησης πρέπει να γίνει για μια ποσότητα διαφορετική εκείνης των βαρών ή διαστάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 β).

Άρθρο 6

Το άρθρο 6 προσδιορίζει το ρόλο των κρατών μελών στη χορήγηση απαλλαγών για ορισμένα προϊόντα, για τα οποία η αναγραφή τιμής ανά μονάδα μέτρησης δεν είναι χρήσιμη από πλευράς πληροφόρησης των καταναλωτών. Το άρθρο αυτό διατυπώνεται κατά τρόπο ώστε, αφενός, να μην περιορίζει το πεδίο γενικής εφαρμογής του συστήματος και, αφετέρου, να παρέχει γενικά κριτήρια στα κράτη μέλη για να προσδιορίζουν αυτά το εύρος εφαρμογής των εξαιρέσεων.

Για τα μη εδώδιμα προϊόντα υφίσταται όντως μεγάλη ποικιλία ειδών για τα οποία η τιμή μονάδας μέτρησης δεν έχει σημασία. Τα κράτη μέλη θα μπορούν λοιπόν επωφελώς, για την ευκολότερη διαχείριση του συστήματος, να καταρτίσουν θετικό κατάλογο των καλυπτομένων αντί αρνητικού καταλόγου εξαιρέσεων που θα ήταν πιο μακρύ.

Άρθρο 7

Εξάλλου, το ίδιο αυτό άρθρο προβλέπει για τα κράτη μέλη τη δυνατότητα παράτασης, αν είναι απαραίτητο, κατά τέσσερα το πολύ πρόσθετα έτη την περίοδο προσαρμογής στο νέο καθεστώς για ορισμένα μικρά εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης σε ότι αφορά την υποχρέωση αναγραφής των τιμών ανά μονάδα μέτρησης. Όντως μια συνολική προθεσμία έξι ετών φαίνεται επαρκής για να δυνηθούν όλοι οι λιανοπωλητές να συμμορφωθούν προς το γενικό στόχο ενημέρωσης των καταναλωτών.

Άρθρο 8

Πρόκειται για την διατύπωση που αφορά την παρακολούθηση από τα κράτη μέλη της εφαρμογής και ειδικότερα των προβλεπομένων κυρώσεων.

Άρθρο 9

Το άρθρο 9 προβλέπει την κατάργηση του ισχύοντος συστήματος με άλλη ημερομηνία λήξης της περιόδου προσαρμογής και έναρξης ισχύος του νέου συστήματος, η οποία αναφέρεται στο επόμενο άρθρο και είναι η 7 Ιουνίου 1997.

Άρθρο 10

Το άρθρο 10 ορίζει τις σχετικές ημερομηνίες για την εφαρμογή του νέου συστήματος. Αναφέρει ότι τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις δυνατότητες εξαίρεσης τις οποίες επιλέγουν.

Άρθρο 11

Προβλέπει ότι η Επιτροπή θα επιβλέπει την εφαρμογή του συστήματος και θα υποβάλει έκθεση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το αργότερο τέσσερα έτη μετά την προθεσμία που τίθεται για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο.

Της έκθεσης αυτής θα προηγηθεί, δύο έτη νωρίτερα, ενδιάμεση έκθεση σχετικά με τις συνθήκες προσαρμογής των μικρών εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης, σύμφωνα με τις επιλογές που θα γίνουν από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 7 και τις γνωστοποιήσεις που θα ληφθούν σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 3.

Άρθρο 12

Πρόκειται για την παραδοσιακή αναφορά στην εκτέλεση των πράξεων που αποφασίζει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

X X X

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ**

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ
ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΩΝ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Εχοντας υπόψη:

τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 129Α, παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 189 Β της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

Εκτιμώντας:

1. ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί στους καταναλωτές ένα υψηλό επίπεδο προστασίας και ότι η Κοινότητα συμβάλλει σ' αυτό με συγκεκριμένες ενέργειες που προβλέπουν κατάλληλη ενημέρωση των καταναλωτών επί των τιμών προϊόντων που τους προσφέρονται,
2. ότι τα προγράμματα της Κοινότητας σχετικά με πολιτική προστασίας και πληροφόρησης των καταναλωτών³ προβλέπουν στην εκπόνηση κοινών αρχών όσον αφορά την αναγραφή των τιμών·
3. ότι οι αρχές αυτές θεσπίστηκαν με την οδηγία του Συμβουλίου 79/581/ΕΟΚ της 19ης Ιουνίου 1979⁴, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία του Συμβουλίου 88/315/ΕΟΚ της 7ης Ιουνίου 1988⁵ για τα τρόφιμα, και με την οδηγία του Συμβουλίου 88/314/ΕΟΚ της 7ης Ιουνίου 1988⁶ για τα μη εδώδιμα προϊόντα·
4. ότι η υποχρέωση αναγραφής των τιμών πώλησης και της τιμής ανά μονάδα μέτρησης συμβάλλει κατά τρόπο σημαντικό στη βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών επιτρέποντάς τους να διαθέτουν ουσιώδη στοιχεία που θα τους καθιστούν δυνατόν να προβαίνουν σε βάσιμα αιτιολογημένες επιλογές.

1 ΕΕ

2 ΕΕ

3 ΕΕ C 92, 25.04.1975, σ. 2 και ΕΕ C 133, 3.6.1981, σ. 2

4 ΕΕ L 158 της 26.6.1979, σ. 19.

5 ΕΕ L 142 της 09.06.1988, σ. 23

6 ΕΕ L 142 της 09.06.1988, σ. 19

5. ότι το σύστημα που είχε αποφασιστεί περιελάμβανε ορισμένο αριθμό εξαιρέσεων από τη γενική υποχρέωση αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, ιδίως στην περίπτωση κατά την οποία τα προϊόντα διετίθεντο στο εμπόριο σε ποσότητες ή χωρητικότητες που αντιστοιχούν στις σειρές συσκευασίας προϊόντων που έχουν αποφασιστεί σε κοινοτικό επίπεδο.
6. η σχέση αυτή μεταξύ της αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης των προϊόντων και της τυποποίησης των συσκευασιών θέσπισε ακαμψίες στην εφαρμογή του αποφασισθέντος συστήματος, το οποίο αποδείχθηκε υπερβολικά πολύπλοκο στην εφαρμογή του και κατά συνέπεια, επιβάλλεται να εγκαταλειφθεί αυτή η απαρχαιωμένη πια σχέση ώστε να επιτευχθεί μια αναγκαία απλούστευση, χωρίς αυτό να επηρεάσει το σύστημα σχετικά με τη τυποποίηση συσκευασιών.
7. ότι ως εκ τούτου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο των δυσχερειών που συναντήθηκαν στην εφαρμογή του συστήματος που προβλέπεται από τις προαναφερθείσες οδηγίες και να προταθεί ένα νέο απλουστευμένο σύστημα το οποίο θα επιτρέπει την επίτευξη ευκολότερα του κύριου επιδιωκόμενου στόχου, ήτοι της διασφάλισης μιας επαρκούς πληροφόρησης των καταναλωτών·
8. ότι η ένδειξη της τιμής των προϊόντων και η ένδειξη της τιμής ανά μονάδα μέτρησης παρέχουν κατά τον απλούστερο τρόπο στους καταναλωτές τις βέλτιστες δυνατότητες αξιολόγησης και σύγκρισης του είδους και της ποιότητας των προϊόντων και τους επιτρέπει κατά συνέπεια να προβαίνουν σε συνειδητές επιλογές με βάση απλές συγκρίσεις·
9. ότι ενδείκνυται, συνεπώς, η διατήρηση μιας γενικής υποχρέωσης αναγραφής συγχρόνως της τιμής πώλησης και της τιμής ανά μονάδα μέτρησης για όλα τα προϊόντα με εξαίρεση τα προϊόντα που διατίθενται χύμα για τα οποία η τιμή πώλησης δεν μπορεί να οριστεί πριν από τον προσδιορισμό της επιθυμητής ποσότητας από τον τελικό καταναλωτή·
10. ότι μόνο μια κανονιστική ρύθμιση προσαρμοσμένη στο κοινοτικό επίπεδο επιτρέπει τη διασφάλιση μιας ομοιογενούς και διαφανούς πληροφόρησης υπέρ του συνόλου των καταναλωτών στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς· ότι η νέα απλουστευμένη προσέγγιση είναι συγχρόνως επαρκής και απαραίτητη για την επίτευξη του στόχου αυτού·
11. εξάλλου ότι η διαφάνεια των τιμών αντιπροσωπεύει μια προτεραιότητα στα πλαίσια της υλοποίησης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και θα πρέπει κατά συνέπεια να βελτιωθεί σημαντικά και ότι η θέση σε ισχύ αυτής προβλέπεται να γίνει έγκαιρα για να συνοδεύσει τη μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα·
12. ότι η εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος θα διευκολυνθεί σε μεγάλο βαθμό με τη διάθεση στους καταναλωτές απλών στοιχείων αναφοράς που θα τους επιτρέψουν να συγκρίνουν τις τιμές των προϊόντων·
13. ότι, εξάλλου, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ορισμένα προϊόντα πωλούνται κατά τρόπο γενικευμένο και συνήθη σε ποσότητα διαφορετική των τιμών βασικής ποσότητας, όπως αυτές αναφέρονται στην

οδηγία και ότι ενδείκνυται, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να μπορούν, σε ορισμένες αιτιολογημένες περιπτώσεις, να επιτρέπουν την αναγραφή της τιμής μονάδας με αναφορά σε εκείνη την τιμή ποσότητας που έχει καθιερωθεί από τη χρήση·

14. ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να διαθέτουν δυνατότητες προσαρμογής της υποχρέωσης αναγραφής της τιμής μονάδας για ορισμένα είδη ή ορισμένες μορφές εμπορίου και επίσης να δύνανται να εκτιμούν ότι μία τέτοια αναγραφή τιμής δεν είναι απαραίτητη για ορισμένα προϊόντα, όταν δεν παρέχει μια χρήσιμη πληροφορία στους καταναλωτές·
15. ότι θα πρέπει να διατηρηθεί επίσης η δυνατότητα για τα κράτη μέλη να εξαιρούν της υποχρέωσης αναφοράς της τιμής μονάδας τα προϊόντα για τα οποία αυτή η αναγραφή τιμής δεν θα είχε σημασία ή θα μπορούσε να προκαλέσει σύγχυση· ότι αυτό ισχύει ιδίως όταν η αναφορά μιας ποσότητας δεν αποτελεί πληροφορία χρήσιμη για την σύγκριση των τιμών ή όταν διαφορετικά προϊόντα διατίθενται στο εμπόριο με την ίδια συσκευασία·
16. ότι τα κράτη μέλη, με σκοπό τη διευκόλυνση της εφαρμογής του εν λόγω συστήματος, έχουν, για ότι αφορά τα μη εδωδιμα προϊόντα, τη δυνατότητα να καταρτίσουν τον κατάλογο των προϊόντων ή κατηγοριών προϊόντων που παραμένουν υποκείμενα στην υποχρέωση αναγραφής της τιμής μονάδας μέτρησης·
17. ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη των μορφών διανομής και ότι θα πρέπει να εξευρεθούν λύσεις που να επιτρέπουν μια βέλτιστη πληροφόρηση των καταναλωτών περί των τιμών των προϊόντων έναντι όσο το δυνατό χαμηλότερου οριακού κόστους·
18. ότι θα πρέπει να προβλεφθεί μία κλιμακωμένη περίοδος προσαρμογής ανάλογα με τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς συντελεστές ώστε να τους επιτραπεί να προβλέψουν τρόπους αναγραφής των τιμών ανά μονάδα μέτρησης
19. ότι ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις προσαρμογές οι οποίες θα πρέπει να πραγματοποιηθούν στα μικρά εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τη τεχνολογική εξέλιξη και το χρονοδιάγραμμα που προβλέπεται για την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος και ότι για το σκοπό αυτό η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση αξιολόγησης της κατάστασης, δύο έτη πριν από την τελευταία προβλεπόμενη προθεσμία για τη γενικευμένη εφαρμογή του συστήματος·

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ

Άρθρο 1

Αντικείμενο της παρούσας οδηγίας είναι να προβλέψει την αναγραφή της τιμής πώλησης καθώς και την αναγραφή τιμής ανά μονάδα μέτρησης για όλα τα προϊόντα που προσφέρονται από τους εμπόρους στον τελικό καταναλωτή ώστε να διευκολυνθεί η σύγκριση των τιμών όταν αυτό κρίνεται ενδεδειγμένο.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

α) τιμή πώλησης: η τιμή που ισχύει για δεδομένη ποσότητα προϊόντος·

β) τιμή ανά μονάδα μέτρησης: η τιμή που ισχύει για ποσότητα ενός χιλιογράμμου, ενός λίτρου, ενός μέτρου, ενός τετραγωνικού μέτρου, ενός κυβικού μέτρου του προϊόντος ή μιας άλλης ποσότητας, εφόσον αυτή χρησιμοποιείται κατά τρόπο γενικευμένο και συνήθη στα κράτη μέλη για τη διάθεση στο εμπόριο ειδικών προϊόντων.

γ) προϊόν που πωλείται χύμα: προϊόν που δεν έχει συσκευαστεί προηγουμένως και/ή μετράται ή ζυγίζεται μόνο παρουσία του τελικού καταναλωτή.

Άρθρο 3

1. Η τιμή πώλησης και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης πρέπει να αναγράφονται για όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1 υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6.

2. Όταν τα προϊόντα πωλούνται χύμα, πρέπει να αναγράφεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης για όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 1, εφόσον η τιμή πώλησης δεν μπορεί να ορισθεί πριν από τον προσδιορισμό της ποσότητας που ζητείται από τον τελικό καταναλωτή.

Άρθρο 4

1. Η τιμή πώλησης και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης δεν πρέπει να είναι διαφορούμενες, οφείλουν δε να αναγνωρίζονται εύκολα και να είναι ευανάγνωστες.

2. Η τιμή πώλησης και η τιμή ανά μονάδα μέτρησης αναφέρονται στην τελική τιμή του προϊόντος υπό τους όρους που ορίζονται από τα κράτη μέλη.

3. Η τιμή ανά μονάδα μέτρησης πρέπει να αναφέρεται στην ποσότητα που έχει δηλωθεί, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις. Εννοούνται συγκεκριμένα οι καθαρές ποσότητες προϊόντων.

Άρθρο 5

Τα κράτη μέλη ορίζουν τους τρόπους εφαρμογής για την αναγραφή των τιμών, κυρίως όσον αφορά τις τιμές που ισχύουν για ποσότητα που χρησιμοποιείται κατά τρόπο γενικευμένο και συνήθη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 β).

Άρθρο 6

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρέσουν από την υποχρέωση αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης τα προϊόντα για τα οποία δεν θα ήταν σημαντική μια τέτοια αναγραφή λόγω της φύσης τους ή του προορισμού τους και τα προϊόντα για τα οποία μια τέτοια ένδειξη δεν αποτελεί επαρκή πληροφόρηση για τον καταναλωτή ή μπορεί να προκαλέσει σύγχυση.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρέσουν από την υποχρέωση αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης τα προϊόντα για τα οποία η αναφορά στο μήκος, τη μάζα ή τον όγκο δεν απαιτείται από τις εγκεκριμένες διατάξεις σε εθνικό ή κοινοτικό επίπεδο. Η δυνατότητα αυτή καλύπτει κυρίως τα προϊόντα που διατίθενται στο εμπόριο κατά τεμάχιο ή κατά μονάδα.
3. Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 παραπάνω, τα κράτη μέλη μπορούν, όσον αφορά τα μη εδωδιμα προϊόντα, να καταρτίζουν τον πίνακα των προϊόντων ή κατηγοριών προϊόντων που συνεχίζουν να υπόκεινται στην υποχρέωση αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης.

Άρθρο 7

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν την εφαρμογή της υποχρέωσης αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης προϊόντων, άλλων πέραν εκείνων που διατιθέμενα χύμα προσφέρονται από ορισμένα μικρά εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης, το αργότερο για τις 6 Ιουνίου 2001, στο βαθμό όπου η υποχρέωση αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης από τις 7 Ιουνίου 1997,

- ενδέχεται να αποτελεί υπερβολική επιβάρυνση γι' αυτά τα εμπορικά καταστήματα

ή

- φαίνεται πρακτικώς αδύνατη λόγω του αριθμού των προσφερομένων προς πώληση προϊόντων, της έκτασης πώλησης, της διάταξης του χώρου πώλησης ή των ιδιαζουσών συνθηκών ορισμένων μορφών εμπορίου, όπως ορισμένοι συγκεκριμένοι τύποι πλανοδίου εμπορίου.

Άρθρο 8

Τα κράτη μέλη ορίζουν το καθεστώς των κυρώσεων που θα εφαρμόζονται για τις παραβάσεις των εθνικών μέτρων που θα ληφθούν σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας

και λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για τη διασφάλιση της εφαρμογής αυτών. Οι κυρώσεις που προβλέπονται θα πρέπει να είναι αποτελεσματικές, σύμμετρες και αποτρεπτικές.

Άρθρο 9

Η οδηγία του Συμβουλίου 79/581/ΕΟΚ της 19ης Ιουνίου 1979, που τροποποιήθηκε από την οδηγία του Συμβουλίου 88/315/ΕΟΚ της 7ης Ιουνίου 1988, και η οδηγία 88/314/ΕΟΚ της 7ης Ιουνίου 1988 καταργούνται από την 7η Ιουνίου 1997.

Άρθρο 10

1. Τα κράτη μέλη εκδίδουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο έως τις 6 Ιουνίου 1997. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά. Οι εκδιδόμενες διατάξεις εφαρμόζονται από την 7η Ιουνίου 1997.
2. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις διατάξεις αυτές, περιέχουν αυτές αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη επισημαίνουν ιδιαίτερα τις ρυθμίσεις που θεσπίζονται βάσει των άρθρων 5, 6 και 7 καθώς και κάθε μεταγενέστερη προσαρμογή.
4. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν το καθεστώς των κυρώσεων που προβλέπονται από το άρθρο 8 καθώς και κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση.

Άρθρο 11

1. Το αργότερο δύο έτη μετά την ημερομηνία που προβλέπεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μια πρώτη έκθεση περί της εφαρμογής των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 7.
2. Το αργότερο τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία που προβλέπει το άρθρο 10, παράγραφος 1, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο γενική έκθεση περί της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 12

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

.....

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος

ΔΕΛΤΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

Αντίκτυπος της πρότασης στις επιχειρήσεις και, ειδικότερα, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)

Τίτλος της πρότασης

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά την προστασία των καταναλωτών σε θέματα ένδειξης τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές.

Αριθμός αναφοράς του εγγράφου

COM (95) 276

Η πρόταση

1. Έτσι όπως είχε ανακοινωθεί από την Επιτροπή στην έκθεσή της προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με την προσαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας στην αρχή της επικουρικότητας (COM(93)545 τελικό της 24ης Νοεμβρίου 1993), τα κείμενα που συνθέτουν τον σημερινό μηχανισμό παρουσιάζουν, με βάση την κτηθείσα πείρα, ορισμένες δυσχέρειες που συνοψίζονται ως εξής:
 - οι προβλεφθείσες διατάξεις είναι εξαιρετικά λεπτομερείς και πολύπλοκες στην εφαρμογή τους·
 - η βιομηχανία και η διανομή, ιδιαίτερα στον τομέα των τροφίμων, αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσχέρειες για την εφαρμογή του συστήματος·
 - πολλά κράτη μέλη ανέφεραν ήδη στην Επιτροπή ότι επιθυμούν την αναθεώρηση των κειμένων πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (Ιούνιος 1995)·
 - οι επιλεγέντες μηχανισμοί ευνοούν στην πράξη την προώθηση των τυποποιημένων σειρών, γεγονός που δημιουργεί ορισμένα άλλα προβλήματα.

Στην πράξη, αποδεικνύεται ότι είναι εξαιρετικά πολύπλοκο να διαπιστωθεί, σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζεται η τιμή ανά μονάδα μέτρησης, λόγω της δυσκολίας που υπάρχει στον καθορισμό του καθεστώτος εξαιρέσεων, οι οποίες είναι υποχρεωτικές ή προαιρετικές, τόσο στο κοινοτικό επίπεδο όσο και με βάση το εθνικό δίκαιο.

Αυτό αφορά συγχρόνως τα προϊόντα για τα οποία επιβάλλεται η υποχρέωση αναγραφής των τιμών, αλλά επίσης και τους εμπόρους που πρέπει να εφαρμόσουν το μηχανισμό.

Γενικότερα, το σύστημα που αναλαμβάνει μία ιδέα που διατυπώθηκε στη δεκαετία του '70, δεν έχει λάβει υπόψη ουσιαστικά τις εξελίξεις που σημειώθηκαν εδώ και 20 χρόνια στη διανομή και στις συνήθειες κατανάλωσης.

Έτσι ήταν αναγκαίο να υπάρξει ένα σχέδιο που να ανταποκρίνεται στο διττό στόχο:

- της απλοποίησης, υπό το φως της αποκτηθείσας πείρας, τόσο κατά την εφαρμογή της ένδειξης της τιμής ανά μονάδα μέτρησης, όσο και ως προς την καταλληλότητα που δεν έχει εισέτι επιτευχθεί μιας σχέσης μεταξύ των σειρών προσυσκευασίας και των τιμών των προϊόντων.
- της υπενθύμισης των αντιστοίχων ρόλων της Κοινότητας, των κρατών μελών και των οικονομικών τάξεων, στο πλαίσιο της συνεισφοράς τους στη βελτίωση της πληροφόρησης των καταναλωτών.

Ευρύτερες διαβουλεύσεις

2. Στη βάση των κατευθυντηρίων γραμμών που έχουν ήδη προβλεφθεί, η ΓΔ XXIV εισήγαγε μεγάλο αριθμό διαβουλεύσεων χωρίς εξαιρέσεις, στον εμπορικό τομέα, στον βιομηχανικό, με τους εκπροσώπους των καταναλωτών και τους υπευθύνους και εμπειρογνώμονες των κρατών μελών.

Πολλά προσχέδια κειμένου τέθηκαν σε ανεπίσημη κυκλοφορία υπόψη των ενδιαφερομένων υπευθύνων και αυτό, από τις αρχές Ιουλίου 1994. Όλες οι παρούσες στις συνεδριάσεις εμπειρογνώμων οργανώσεις είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν παρατηρήσεις ή υποδείξεις. Η ΓΔ XXIV ανταποκρίθηκε χωρίς εξαίρεση σε όλες τις συζητήσεις και προσκλήσεις που έγιναν επί του θέματος, τόσο από τον εμπορικό όσο και από τον βιομηχανικό κλάδο.

Στο Συμβούλιο Καταναλωτών υποβλήθηκε μια αίτηση γνωμοδότησης ήδη από τον Ιούλιο 1994, και αυτό εκφράστηκε υπέρ της προτεινόμενης προσέγγισης.

Εξάλλου, μεμονωμένες διαβουλεύσεις διεξήχθησαν με επιχειρήσεις ή εταιρείες που θέλησαν να εκφράσουν ατομικές απόψεις και ως εκ τούτου διεξήχθησαν κατά συνέπεια πολυάριθμες δεκάδες διαβουλεύσεων, τόσο με τις παραγωγικές βιομηχανίες όσο και με τον κλάδο της διανομής, καθώς επίσης και με τους ειδικούς του εμπορικού εξοπλισμού.

Τέλος, οι συζητήσεις που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 1995 στη διάρκεια της διοργανικής εξέτασης της πρότασης οδηγίας (COM(94) 432 τελικό) αναφορικά με τη παράταση του σημερινού μεταβατικού καθεστώτος, επέτρεψαν την εμβάθυνση της συζήτησης και τα στοιχεία που συλλέχθηκαν με την ευκαιρία αυτή κατέστησαν δυνατή τη διαπίστωση ότι οι θέσεις που εκφράστηκαν από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς παράγοντες μπορούσαν να εξελιχθούν σημαντικά.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η πολύ μεγάλη πλειονότητα των συνδιαλεγόμενων επιθυμούν απλούστευση του υφιστάμενου καθεστώτος.

Ομοίως, φαίνεται ότι η αναγραφή της τιμής της μονάδας μέτρησης να αποτελεί, όντως, το καταλληλότερο και το απλούστερο μέσο για την πληροφόρηση του καταναλωτή όταν είναι χρήσιμη η εκτέλεση συγκρίσεων.

Οι επιφυλάξεις που διατυπώθηκαν αναφέρονται στον υπερβολικό φόρτο για ορισμένους εμπόρους και κυρίως από μέρους εκείνων οι οποίοι φοβούνται για το μέλλον μια κάποια έλλειψη ενδιαφέροντος για τις σειρές προσυσκευασμένων προϊόντων που αναπτύχθηκαν στις δεκαετίες 1970 και 1980 από ένα μέρος του βιομηχανικού κλάδου.

Πάντως θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι προσεγγίσεις δεν ήταν ενιαίες και εμφανίστηκε συχνά η περίπτωση διαφορετικών και ενίοτε αντιθέτων γνώμων στο εσωτερικό του ιδίου τομέα οργάνωσης που εκπροσωπούσαν παραπλήσια ή θεωρούμενα ως τέτοια συμφέροντα.

Ο Αντίκτυπος στις Επιχειρήσεις

3. Επειδή η ευθύνη αναγραφής της τιμής ανά μονάδα μέτρησης έχει ανατεθεί στον κλάδο διανομής, αυτός είναι ο μόνος που μπορεί να θίγεται.

Λογικά δεν μπορεί λοιπόν να προβληθεί κανενός είδους συμπληρωματικό κόστος από τη βιομηχανία.

Πάντως ένα επιχείρημα που χρησιμοποιήθηκε ορισμένες φορές ήταν ότι το νέο σύστημα θέτει υπό αμφισβήτηση τις επενδύσεις που έγιναν από τη βιομηχανία υπέρ των ποσοτικών σειρών. Αυτό το επιχείρημα μπορεί να γίνει δεκτό στο μέτρο που το νέο σύστημα δεν καταργεί ούτε θίγει τις εργασίες σχετικά με τις σειρές ή με την εμβέλειά τους. Αντίθετα, καταργώντας τη σχέση εξάρτησης μεταξύ τιμής ανά μονάδα μέτρησης και σειρών, το νέο σύστημα παρέχει μεγαλύτερη ελαστικότητα στην μελλοντική πολιτική υπέρ των σειρών.

Γενικότερα, το προβλεπόμενο νέο σύστημα, εκτός του ότι δεν φαίνεται να εισάγει νέες σημαντικές επιβαρύνσεις, δείχνει επιπλέον να οδηγεί σε ουσιαστικές οικονομίες για το εμπόριο έστω και αν αυτό μπορεί να φαίνεται παράδοξο.

Πράγματι, σύμφωνα με το νέο ισχύον σύστημα, η ένδειξη της τιμής ανά μονάδα μέτρησης δεν είναι υποχρεωτική παρά μόνο για ορισμένα προϊόντα που δεν είναι πάντα εύκολο να προσδιοριστούν χωρίς να είναι γνωστές οι κοινοτικές ή εθνικές σειρές προσυσκευασμένων προϊόντων.

Ενα μεγάλο τμήμα του τομέα της διανομής, που χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνικές διαχείρισης, εφαρμόζει ήδη στην πράξη την τιμή ανά μονάδα μέτρησης ή προετοιμάζεται να την εφαρμόσει. Προς τούτο χρησιμοποιούνται οι τεχνικές της συσκευής ηλεκτρονικής ανάγνωσης γραμμωτών κωδίκων και του ηλεκτρονικού σαρωτή.

Δεδομένων των υπάρχοντων μέσων, θα ήταν αυτή τη στιγμή πολύ δαπανηρό να εφαρμοστεί η τιμή ανά μονάδα μέτρησης για ορισμένα μόνο προϊόντα μιας γραμμής προϊόντων αντί για το σύνολο της γραμμής.

Ακόμη, πολλαπλασιάζονται οι εμπειρίες όσον αφορά την αξιολόγηση των νέων μεθόδων ηλεκτρονικής επισήμανσης στα ράφια με μέτριες επενδύσεις.

Το σύνολο των τεχνικών που είναι διαθέσιμες, ή πρόκειται να είναι σύντομα, επιτρέπουν έτσι να επιδιωχθεί η αναγραφή της τιμής ανά μονάδα μέτρησης για ένα μεγάλο μέρος του εμπορίου και αυτό με κόστος που δεν θα ήταν δυσανάλογα υψηλό.

Ο κύριος λόγος βρίσκεται στην προοδευτική διάδοση στο σύνολο του εμπορίου του γραμμωτού κώδικα και της μεθόδου σάρωσης. Σήμερα και με εξαίρεση τα νωπά γεωργικά και αλιευτικά προϊόντα που πωλούνται χύμα, μια πολύ μεγάλη αναλογία προϊόντων φέρει ήδη τον γραμμωτό κώδικα. Επιπλέον ο γραμμωτός κώδικας γενικά υποχρησιμοποιείται καθόσον έχει δημιουργηθεί για να "φέρει" πληροφορίες επί των τιμών και αυτό το μέρος του κώδικα δεν χρησιμοποιείται συνήθως παρά από τα μεγάλα και μέσου μεγέθους καταστήματα διανομής. Το ερώτημα συνοψίζεται ως εκ τούτου στο κόστος "φόρτωσης" και ανάγνωσης των τιμών χρησιμοποιώντας τον γραμμωτό κώδικα.

Αναφερόμενοι στις τιμές που ισχύουν για τα υπόψη μέσα και τις σημερινές και αναμενόμενες επιδόσεις τους, στο πρόσθετο κόστος που επικαλούνται οι φοβούμενοι ένα νέο σύστημα οδηγούμαστε σε μια πολύ περισσότερο μετριασμένη εκτίμηση.

Πάντως οι προθεσμίες διάδοσης των προηγμένων τεχνικών και η εφαρμογή τους από το εμπόριο θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον προσδιορισμό του νέου συστήματος.

Η προσαρμογή των μικρών εμπορικών καταστημάτων λιανικής πώλησης

4. Τα χαρακτηριστικά αυτού του τύπου εμπορίου απαιτούσαν ιδιαίτερη προσοχή ιδίως λόγω της σημασίας που έχει η εμπορική εγκατάσταση για τον κοινωνικό ιστό.

Ελήφθησαν υπόψη πολλές παράμετροι:

- η απαραίτητη ασφάλεια του συστήματος που θα πρέπει να προβλεφθεί ώστε να διευκολυνθεί η εφαρμογή του, τόσο από τα κράτη μέλη όσο και από τους οικονομικούς συντελεστές. Εκφράστηκε λοιπόν μια προτίμηση υπέρ μιας λύσης ευελιξίας που επιτρέπει να ληφθεί υπόψη το μέγεθος των τοπικών εγκαταστάσεων.
- Για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, δεν προβλέπετο να παρέμβει η Κοινότητα στον ορισμό των κατωτάτων ορίων σε επιφάνεια πώλησης ή σε κύκλο εργασιών.
- Με μέλημα να μην αλλοιωθεί ο επιδιωκόμενος στόχος βελτίωσης της πληροφόρησης επί των τιμών, η Επιτροπή όφειλε να φροντίσει να συμβάλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών.
- Η διάθεση τεχνικών λύσεων που βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη και η ανάγκη προσαρμογής ορισμένων τύπων ειδικού εμπορίου έπρεπε να

αξιολογηθούν, όχι μόνο από πλευράς πρόσθετου κόστους που θα μπορούσε να αποδειχθεί λιγότερο σημαντικό από όσο είχε προβλεφθεί αλλά επίσης από πλευράς διάρκειας.

Σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, αυτό που έμενε ακόμη να γίνει ήταν η αξιολόγηση των αναγκαίων προθεσμιών για την υλοποίηση του στόχου υπό τις καλύτερες συνθήκες. Οι διαβουλεύσεις επέτρεψαν να θεωρηθεί μια προθεσμία τεσσάρων ετών ως απόλυτα επαρκής για τις απαιτούμενες προσαρμογές. Η προθεσμία αυτή θα πρέπει να παραμείνει συμβατή με τις διατυπώσεις που προβλέπονται για την μετάβαση στο Ενιαίο Νομισμα και όλος ο κόσμος συμφωνεί ότι το εμπόριο και οι καταναλωτές θα είναι οι ουσιαστικοί συντελεστές και ότι θα πρέπει να προβλεφθεί η ανάληψη δράσης ευαισθητοποίησης.

Για να παρακολουθείται κατά τον ακριβέστερο δυνατό τρόπο η εξέλιξη των προσαρμογών αυτών, η Επιτροπή προτίθεται να επιτρέψει στη Κοινότητα και στους ενδιαφερόμενους συντελεστές να συμμετάσχουν στις αξιολογήσεις· για το λόγο αυτό έχει προβλεφθεί μια ενδιάμεση έκθεση προόδου εντός προθεσμίας δύο ετών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της οδηγίας, που θα αφορά αυτά ακριβώς τα ζητήματα.

ISSN 0254-1483

COM(95) 276 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

02 10

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-95-303-GR-C

ISBN 92-77-90627-8

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο

29